

Цюприк Ігор Володимирович, заступник начальника Управління нагляду у кримінальному провадженні прокуратури Луганської області, кандидат юридичних наук

ОКРЕМІ СПОСОБИ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ

Для виявлення та недопущення використання коштів, призначених для терористичних угруповань («Донецької народної республіки» (ДНР) і «Луганської народної республіки» (ЛНР) необхідно передусім чітко уявляти їх потреби у фінансуванні. Не викликає сумніву факт, що для забезпечення потужної терористичної діяльності необхідні досить значні та стабільні капіталовкладення. Окрім коштів, необхідних для проведення власне бойових дій, потрібні також значні кошти для розвитку та забезпечення поточної діяльності терористичних угруповань й ідеологічного впливу. Також гроші необхідні для пропаганди, виплати винагород бойовикам та їхнім сім'ям, організації переїздів, навчання нових членів, придбання зброї й організації терактів.

Суб'єкти фінансування тероризму розрізняють за участю в етапах терористичної діяльності на ті, що:

- задіяні в повному циклі терористичної діяльності;
- орієнтовані на виконання декількох етапів;
- задіяні на окремому етапі (наприклад, збір коштів під виглядом благодійної діяльності).

Залежно від походження коштів джерела фінансування терористичної діяльності розподіляють на легальні та нелегальні.

До легальних джерел фінансування сепаратизму можна зарахувати:

- доходи від законної економічної діяльності окремих підприємницьких структур;
- гуманітарну допомогу;
- прямі або опосередковані внески приватних осіб;
- передачу власних готівкових коштів фізичними особами представникам терористичних угруповань;

– перерахування грошових коштів на рахунки членів терористичних угруповань;

– несанкціоноване списання грошових коштів із рахунків юридичних осіб;

– використання фіктивних фінансових структур для отримання готівкових коштів;

– збір коштів у соціальних мережах за допомогою електронних платіжних систем на адресу підставних осіб, які видають себе за благодійні організації;

– незаконний експорт коксової продукції.

Наприклад, слідчий відділ Сєвєродонецького МВ УМВС України в Луганській області відкрив кримінальне провадження за ч. 3 ст. 260 Кримінального кодексу (КК) України стосовно заступника директора одного з державних підприємств на Луганщині. Оперативні працівники ДСБЕЗ МВС України встановили, що громадянин К. привласнив 150 тис. грн, що належали підприємству, та передав їх представникам ЛНР для фінансування незаконних воєнізованих формувань.

Нелегальну частину бюджету терористичних угруповань становлять кошти від таких видів діяльності:

- торгівля наркотиками;
- вчинення грабежів, розбоїв, викрадення людей із вимогою викупу за них;
- незаконна реалізація контрафактної тютюнової продукції в контрольованих терористами районах Донецької та Луганської областей;
- фальсифікація грошей, кредитних карток, документів, що посвідчують особу, крадіжка бюджетних коштів тощо;
- проведення фінансових операцій з викраденими (підробленими) документами, кредитними картками тощо;
- незаконне переправлення зброї для використання проти мирного населення терористичними організаціями в Луганській та Донецькій областях;
- незаконне переправлення осіб через державний кордон України;
- вербування найманців.

Звісно, зазначений поділ є умовним, оскільки схеми фінансування терористичних угруповань ДНР та ЛНР можуть поєднувати різні вказані елементи.